

Warszawa, 28 czerwca 2018 r.

BCC PROPONUJE

BCC proponuje jak ukrócić proceder wyprowadzania majątku przedsiębiorstwa przez dłużnika za symboliczny 1 zł i oszukiwania w ten sposób wierzycieli

Konieczna nowelizacja przepisów, aby zabezpieczyć roszczenia wierzycieli

W związku z docierającymi do BCC sygnałami o nagminnym obchodzeniu przepisów ustawy z 8 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny oraz ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny przez dłużników, którym zagraża niewypłacalność, bądź już są w stanie niewypłacalności, poprzez zawieranie fikcyjnych transakcji częściowego zbycia przedsiębiorstwa przed ogłoszeniem upadłości, Business Centre Club zwrócił się do Ministerstwa Sprawiedliwości z propozycją nowelizacji przepisów ustaw Kodeks cywilny, Kodeks karny i Prawo upadłościowe.

Z punktu widzenia przedsiębiorcy:

Na przykład: Spółka będąca dłużnikiem zagrożonym niewypłacalnością, lub już niewypłacalnym, zawarła umowę zbycia przedsiębiorstwa z inną spółką (nabywcą) przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości. Zbywane przedsiębiorstwo, zgodnie z umową obejmowało część przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55² w związku z art. 55¹ Kodeksu cywilnego, tj. obejmowało część przedsiębiorstwa z wyłączeniem zobowiązań wobec jednego z wierzycieli. Zgodnie z umową, zbycie części przedsiębiorstwa, obejmującej zasadniczo jedynie jego aktywa, nastąpiło za zapłatą ceny 1 złotego oraz oznaczonego procentowo ułamka kwoty zysku za dwa lata obrotowe następujące po zawarciu umowy, osiągniętego przez nabywcę w związku z prowadzonym, nabytym przedsiębiorstwem. **W umowie była wskazana cena, a zatem nie można było postawić dłużnikowi i nabywcy zarzutu bezpłatnego przekazania przedsiębiorstwa wobec czego umowa została zawarta w sposób ważny i skuteczny.** Kilka miesięcy później, dłużnik, który wobec sprzedaży przedsiębiorstwa i braku uzyskania ułamka zysków od nabywcy (który miał

powstać w przyszłości) stał się całkowicie niewypłacalny. Wobec tego, wierzyciel dłużnika złożył wobec niego wniosek o ogłoszenie upadłości. **Dopiero w toku postępowania upadłościowego okazało się, że przed ogłoszeniem upadłości dłużnik wyzbył się znacznej części majątku, w tym przedsiębiorstwa, w zamian za nieadekwatne i nieekwiwalentne wynagrodzenie.** Tym samym, dłużnik skutecznie pozbawił wierzycieli możliwości wyegzekwowania swoich wierzytelności z majątku dłużnika.

Oznacza to że:

- Dłużnik dopuścił się obejścia przepisów art. 56a i n. ustawy Prawo upadłościowe. To bowiem w tej ustawie przewidziano zasady zbywania przedsiębiorstwa dłużnika niewypłacalnego w toku tzw. przygotowanej likwidacji. Jeszcze przed wszczęciem postępowania, zanim zaczęły się stosować wobec niego przepisy p.u., dłużnik zbył zasadniczą część swojego przedsiębiorstwa na zasadach ogólnych. Gdyby zbycie następowało na zasadach Prawa upadłościowego, nie doszłoby do pokrzywdzenia wierzycieli dłużnika.
- Dłużnik dopuścił się nadużycia przepisów art. 55² oraz art. 55¹ Kodeksu cywilnego poprzez uczynienie przedmiotem transakcji zbycia przedsiębiorstwa jedynie jego aktywów, działając tym samym z pokrzywdzeniem wierzyciela.
- Dłużnik dopuścił się również obejścia art. 300 § 1 Kodeksu karnego, ponieważ dokonał zbycia swojego majątku i nie może być wątpliwości, że działał z zamiarem i w celu pokrzywdzenia wierzycieli.

Jednak, co do zasady, ze względu na sposób działania dłużnika, polegający na zawarciu umowy w taki sposób, że wysokość ceny, która miała być zapłacona, miała zostać określona dopiero w przyszłości, a nie w taki sposób, że przedsiębiorstwo zostało wprost przeniesione nieodpłatnie, dłużnik może skutecznie podnosić zarzut, że gdyby umowa została w pełni wykonana, to nie doszłoby do pokrzywdzenia wierzycieli.

Dłużnik osiągnął założony cel w postaci uszczuplenia majątku i utrudnienia lub uniemożliwienia egzekucji w toku postępowania upadłościowego. Jednocześnie, ze względu na przyjęty sposób działania, dłużnikowi udało się zapewnić ważność i skuteczność podjętych czynności oraz brak odpowiedzialności karnej za ich dokonanie.

BCC proponuje

Zdaniem BCC, konieczna jest pilna zmiana obowiązujących przepisów ustaw: Kodeks cywilny, Kodeks karny i Prawo upadłościowe. W szczególności, uzasadnione wydaje się wprowadzenie do ustawy Prawo upadłościowe obligatoryjności trybu określonego w art. 56a i n. w odniesieniu do zbycia przedsiębiorstwa przez dłużnika niewypłacalnego, pod rygorem nieważności w przypadku naruszenia tego trybu.

W odniesieniu do przepisów Kodeksu cywilnego uzasadnione wydaje się rozważenie możliwości dodania art. 55⁵ k.c. wyłączającego możliwość zbywania części przedsiębiorstwa składającego się wyłącznie z aktywów w przypadku dłużnika zagrożonego niewypłacalnością w rozumieniu Ustawy prawo upadłościowe oraz ustawy z 15 maja 2015 r. prawo restrukturyzacyjne, pod rygorem nieważności takiej czynności.

Uzasadnione wydaje się również wprowadzenie sankcji karnej za naruszenie przez dłużnika powyższych norm, w szczególności poprzez znowelizowanie art. 300 Kodeksu karnego i dodanie w nim odpowiedzialności również za czyn popełniony nieumyślnie. W ten sposób możliwe będzie pociągnięcie do odpowiedzialności także dłużników, którzy formalnie zawarli ważne i skuteczne czynności prawne dotyczące swojego majątku będąc w stanie zagrożenia niewypłacalnością lub niewypłacalności, podczas gdy faktycznie doprowadzili w ten sposób do uszczuplenia lub udaremnienia zaspokojenia swoich wierzycieli.

BCC zwrócił się do Ministerstwa Sprawiedliwości z propozycją zmian w Kodeksie cywilnym, Kodeksie karnym oraz ustawie Prawo upadłościowe, deklarując merytoryczną współpracę przy tworzeniu nowych regulacji.

Kontakt do eksperta:

dr Łukasz Bernatowicz

ekspert BCC ds. infrastruktury, prawa budowlanego i zamówień publicznych
członek Rady Dialogu Społecznego, członek Rady Zamówień Publicznych
tel. 502 066 619
e-mail: lukasz.bernatowicz@bcc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński
rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC
tel. 602 571 395, 22 58 26 113
e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club istnieje od 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju, ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych. Wśród członków BCC znajdują się największe korporacje krajowe i zagraniczne. Członkami Klubu są także uczelnie wyższe, wydawnictwa, szpitale, prawnicy, dziennikarze, naukowcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC prowadzi działania w blisko 250 miastach i 23 łóżach regionalnych na terenie całej Polski. Koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom. BCC jest członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski. Kontakty prasowe: <http://www.bcc.org.pl/Eksperci.244.0.html>
Więcej: <http://www.bcc.org.pl> oraz: <http://www.facebook.com/pages/Business-Centre-Club/301754142096>